

"میلیہ قاسعہ هیدوف

یعبرا کام"

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْقَائِلِ: فَإِنِّي كُحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَثَ وَرُبَاعٍ
 فَإِنْ خَفْتُمْ أَلَا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً
 أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ
 وَرَسُولُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسِلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ
 أَجْمَعِينَ.

أَمَّا بَعْدُ، فَيَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ، اتَّقُوا اللَّهَ. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ، وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ.

سید غ جمعہ یع در حمی اللہ،

ماریله کیت بر تقوی کفڈ اللہ دغں سپنر-بنر تقوی، یايت ملاکو کن یع
 دسوروہ، منیعکلکن یع دلارع سرتا بر ایمان کفڈ اللہ سبحانہ و تعالیٰ. مودہ-
 مودہن کیت بر او لیه کجا یا عن دد نیا لبیه ۲ لا کنی دآخرہ کلک. جاغنلہ کیت
 ایعکر کفڈ فرینته دان لار غن اللہ، کران کایعکرن باکل مباوا کمور کاءن اللہ

سبحانه وتعالى. ایغتلە!، سسوغۇڭوھن كمۇركاءن اللە هان اکن مېباوا كىد
كسوسەن دان كىسغىساراءن ترھادف دىرىي كىت سندىرىي.

سېدۇجىمعە يۇچ درحمىتى اللە،

فركەھوينن ادالە جالن كبهاكىاءن. ياعىت جالن يۇچ تله دشرييتكەن اولىيە اللە
سبحانه وتعالى باكىي مېرى جالن كبائىقىن كىد اومىت ماءنسىي اكىر سنتىاس
ھيدوف دالم كىتنىغۇن. فركەھوينن بوكىن سەھاج دكىرا سپاڭاي عبادە بەھكىن سېنېرۇن
اي جوڭ باكىي مۇنوهىي فطرە مائىسىي اوئتوق ھيدوف بىرۋاسۇغۇ-ۋاسۇغۇن. اي جوڭ
ادالە چارا باڭايماڭ اللە مەعشقىت مەرتىبە مائىسىي ايت بىرىيىدا درىي مخلوق-مخلوقۇن يۇچ
لاعىن. فركەھوينن يۇچ دېيىنا اولىيە دوا انسان يۇچ بىرىيىدا درىي سكىي فىزىيكل، مېنلىل
دان لاتر بلاڭۇ كەھيدۇقۇن، اکن منجادىي ۋاسۇغۇن يۇچ سراسىي، ۋەنە كاسىيە سايدۇغۇ
دان لېيە قىتىغۇ لاكىي اىيالە اي اکن دېرى كىتنىغۇن دالم كەھيدۇقۇن. كىتنىغۇن ايت ۋولا
ننەتى اکن منمبە لاكىي كېيمان، كران دەعن شريعة فركەھوينن اين اخىرىن كىت
منجادىي مخلوق يۇچ بىرفىكىر بىتاف بىر دان اڭوۇغۇن توھن يۇچ مەها ايسا. اىينىلە يۇچ تله
دسوت اولىيە اللە سبحانه وتعالى دالم سورە الروم اية 21:

وَمِنْ ءَايَتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا
وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

"دان انتارا تندارا ۲ يع ممبوقتىكىن كىواساعەن دان رەھمەن، بەهاوا دى منچىقتا اىسترى ۲ باڭى كامو درى جىنىس كامو سندىري، سوچايى كامو ھيدوف بەهاكىا دەعنەن، دان دجادىكىن انتارا كامو (سوامي اىسترى) ۋەراساعەن كاسىيە سايىغ دان كاسىيەن بىلس. سسوغۇڭوھن يع دەمكىن ايت مغاندۇغى كىرغۇن ۲ (يع منىمبولكىن كىسىرەن) باڭى اورۇغ يع بىرىفيكىر".

سېدۇغ جمۇعة يع درەحمىتى الله سکالىن،

ۋەركەھوينىن ادالە كىتنەن، چىتىا-منچىنتاءىي دان بىلس كاسىيەن. نامۇن بىكتىو، يع مندو كاچىتاكن كىت اىالە اف يع دپاتاكن دالىم فرمان الله ايت سأولە-اولە تىدق دەحیاتىي اولىيە مشاراكت ماس كىيىن. اف يع ترۋافەر دالىم مىدىيا اىالە ۋەركەھوينىن اتاو روەھەتىگ يع دېبىنا تلە دجادىكىن مىدان ۋەرسەكىتىاءۇن يع ترجادى انتارا سوامي اتاو اىسترى. كىس ۲ يع ملىيەتكىن كونفلىك (konflik) روەھەتىگ سەرتىي نۇشۇز (درەاك)، شِقاق (فرتەكىرن) دان ضَرَار (ۋەغانىيائەن). لېيە دەشت لاكىي افابىلا كونفلىك ترسبوت براخىر دەعن قىمبۇنۇھن يع مېرى كامېرىن بوروق دان تَراڭىسى دالىم سبواه ۋەركەھوينىن.

منوروت رىكود جابتىن اكام إسلام سلاغۇر، جوملە ادوان روەھەتىگ سەقىجۇ تاھون 2000 ھىڭ 2008 اىالە بىر جوملە 81,115 كىس ياءىيت جوملە يع دلىھەت ساغت تىشكىي، دەعن ۋوراتا سەھارى 24 ادوان كىس. مالە دالىم تىمقوھ

يۇغ سام ۋاسىئەن يېڭى تىلە بىرچىرايى درىكىودكىن بىر جومىلە 26,421 ۋاسىئەن دەعن ۋوراتا 8 كىس ۋەرچىراين سەھارى. گامىرىن درى فكتا اين جلس مىبوقتىكىن بىهاوا بىتاف راۋوھەن اينسېتىتوسى ۋەركەھوين اومىت إسلام قىد ماس كىنى. دلىھەت درى رىكىود اين تىمبوللە ۋەلباكايى ۋەرسوւالن، دماناکە سېنر كېھاكىياءن دالم سبواه كەھيدۈقىن ۋەركەھوين.

سېدۇغ جمۇعە يېڭى درەحمىتى الله،

دانىارا سبب بىرلاكىن مسئلە رومەتىڭ اين اىيالە كىسيلىقىن ۋاسىئەن دالم مىيلىھە جودوھ. اين كران ۋەمېلىھەن جودوھ تىدق يەدا سىرکەن اف يېڭى دەنجۇرەن اولىيە

رسول الله ﷺ :

ئىنكحُ الْمَرْأَةِ لَاَرْبَعٌ لِمَالِهَا وَلِحَسَبِهَا وَلِجَمَالِهَا وَلِدِينِهَا فَاظْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِبَتْ يَدَائِكَ.

(متفق عليه).

"دەكەھوينى اكىن ۋەرمۇوان ايت كران امقت ۋەركارا: كران ھەرتاڭ، كتۇرۇننىڭ، كچىتىقىنىڭ دان اكاماش. مىڭ ۋېلىھەلە درى كالىغۇن مەرىك يېڭى براڭام، نىسخايى اكىن سلامت".

حدىث ترسىبوت جلس منوجۇقىن بىتاف انجۇرن إسلام ساعت مەنتىقىكىن

قىمiliyehن جودوه بوكن سقدر مىندۇ ھرتا ككاياءن، بوكن سقدر مىمبىل كىرا كتوروون يع موليا دان بوكن جوڭ سقدر ملىيەت ۋارس روۋا يع چىتىق، تتايى سېنىڭ قىلىيەلە يع براڭام. اين كران كىت سموا معلوم بھاوا ھرتا، كتوروون دان ۋارس روۋا ھان بىرصفە سىنتارا تتايى اكماالە يع ككل ابادى. اڭام اكن مىبىتوق عقىدە. اڭام ملاتىيە ملالوئىي عبادە دان كىسن كھېيدۈن براڭامالە اكن ملاھىر كن اخلاق موليا. عقىدە، عبادە دان اخلاق مروۋاڭن راموان ۋەتىيە كران كابوغ جالىن اينىلە يع اكن مىبىتوق تەڭۈغچواب يع إستقامە. مك اۋاپىلا فرمان اللە دېمەنەي دان دەحياتى، اف يع اكن دلىيەت نىتى اىالە سوامى ايسىتىي ايت سنتىاس بىكىرىجاسام دالم كھېيدۈن سرتا سالىغۇ مىرلۈك. فرمان اللە سبھانە وتعالى دالم سورە البقرة آية 187:

... هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ...

"ايسىتىي ۲ کامو ايت ادالە سباڭاي ۋاكاين کامو دان کامو ۋولا ۋاكاين باڭى مىرىك".

ۋەرەقەنلىقىندا اين ادالە چونتوھ يع ۋالىغ سسواي دالم مەتكامىر كن بىتاف أقىرىن ھوبۇغۇن سىبواھ رومەتىلەك. چاچت ۋاكاين ترسىبۇت مك چاچتىلە ۋەنلىقىن كىدى سى ۋاماڭايىش. مالە ۋاكاين جوڭ اكن منمبە كىقىن دىرىي ۋاماڭايىش. اۋاپىلا سوامى ايسىتىي سالىغۇ مەھمىي تىنلىك ۋارا اين سودە تىنلىك تىاد سىياقا يع سەڭۈچ مېڭىتىي انتارا ساتو سام لاءىن.

سید غ جمعة يع در حمیت الله سکالین،

انتارا لاعین فرکارا يع فرلو کيت امبیل فرهاتین فنتیغ ایاله فرلون ستیاف
اهلي کلوارک خصوصن ۋېھق ولی فرکەھوین مىستىكىن اكىر جودوھ يع دېلىھ اوپىھ
انق ۲ يع اىغىن مندىرىكىن رومەتىغكىن مەقۇپاءىي علمو فرضو عين، ۋەقاھوان اکام يع
چوکوف دان فرلو مەھىلىكىي كېبىرن تىتىغ عمل عبادتن. اين كران جك كاڭل
ملونسکن تونتۇن كواجىقىن فرضو عين اين، سوامي ۋەسىتى كاڭل سباڭايى
سوامي يع صالح دان اىسلىرى باڭل كاڭل سباڭايى اىسلىرى يع صالحە.

فرلو جوك دىدرىي بەهاوا توجوان فرکەھوین جوك ادالە اوپتۇق مراافتىكىن
أخۇّة. أخۇّة ادالە فرکارا يع ۋالىغ فنتىغ دالم فرجواغۇن إسلام. سبب ايت كران
أخۇّة اوپت إسلام قىد ساتو كتىك دەھولو بىر جاي دالم سكىن مىسى دەۋەھەن.
مالە فرکەھوین جوك انتارا چارا دعوا يع تله دەگۈناكىن اوپىھ ۋارا فندىعوه. تىدق
مۇنكىن چارا اين بولىھ بىر جاي جك فرکەھوین يع دېبىنا تىدق بەهاكىا.

كاكىلنىڭ فرکەھوین بولىھ مىباوا كۆنچىغان أخۇّة دەگالغان كىت. كران
كونفلىك رومەتىغكىن بىياسان مىباوا لوك دان فراساءن تىدق سلىسا دەگالغان ۋاسىن.
رومەتىغكىن ايت او مقام باڭونى دان باڭون يع كۆكەھ دەگالە كران اىكتىن
كۈغەكىرىت (konkritnya). كۈغەكىرىت يع دەمىصۇدكىن ایاله أخۇّة. أخۇّة يع ۋالىغ
باعىق انتاراڭ ایاله ملالوءىي جالن فرکەھوین. جاعنلە نىتى مىئە رومەتىغكىن
منجادى سەرتىي اناي ۲ يع اكىن مروپتۇھەن باڭونىن.

سید غ جمعة يع در حمی الله سکالین،

منجادی کو اجیشن کقد کیت سموا مبینا کلوارك بها کیا. کلوارك بها کیا
برمعنی کلوارك يع برا کام. کلوارك يع بها کیا جو ک ایاله کامیرن سبیر اجرن
إسلام يع مپوسون چارا اتاو سیستم دالم مغوروس کھیدوون. او لیه يع دمکین،
ماریله کیت منجادیکن اکام سبا کای اساس دالم مبوات فر تیمبعن او نتوق میلیه
جودو.

سبدا رسول الله ﷺ :

إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَزَوِّجُوهُ إِنْ لَمْ تَفْعَلُواْ ثَكُنْ فِتْنَةً فِي
الْأَرْضِ وَفَسَادًا عَرِيضًا.

(الترمذی، ابن ماجة دان الحکیم).

"اٹایلا داتغ کقد کامو اور غ يع کامو ریضاءي اکام دان اخلاقن مک هندقله
کامو معھوینکن، جل کامو تیدق ملاکو کن نسچای اکن برلاکو فتنه دموک
بومی دان کرو سقن يع بسر".

امرن تله دبیری دان سبارغ کای شکرن دری سبدا تادی تله ٿون کیت
لیهت برلاکو دالم کھیدوون کیت. امبیللہ اعتبار دری حدیث این موک ۲ کیت
منجادی امة يع برجای ددنا یا افاتھلاکی دأخیرة.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ

وَإِنَّكُحُوا الْأَيْمَنَ مِنْكُمْ وَالصَّلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَامَيْكُمْ إِنْ يَكُونُوا

فُقَرَاءٌ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ ﴿٣﴾

(النور: 32)

"دان کھوینکنله اور غ بوجع درقد كالعن کامو دان اور غ يع لايق (برکھوين) درقد كالعن همب ۲ کامو للاکي دان ٿرمڙوان. جڪ مریک مسکين، الله اکن ممبریکن ککایاں کفدریک درقد لي منه کورنياڻ کران الله مها لواس (رحمتن) لاکي مها معتاھوئي".

بَارَكَ اللَّهُ لِيْ وَلَكُمْ بِالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَتَفَعَّنِ وَإِيَّاكُمْ بِمَا فِيهِ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ
الْحَكِيمِ، وَتَقَبَّلَ مِنِّي وَمِنْكُمْ تِلَاوَتُهُ وَإِنَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ.

أَقُولُ قَوْلِيْ هَذَا وَأَسْتَعْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ لِيْ وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ،
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، فَاسْتَعْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.